

Sygn. akt I ACz 483/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko
------------------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. w Z.**

przeciwko **A. R. i E. R.**

o zapłatę

na skutek zażalenia **pozwanych**

od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z dnia 10 maja 2013r., sygn. akt VI GC 153/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanych (powodów wzajemnych) o zwolnienie ich od kosztów sądowych na podstawie art. 102 ust. 1 u.k.s.c.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż z przedłożonego przez pozwanych oświadczenia wynikało, że prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, a łączny przychód roczny wyniósł kwotę 709.803,16 zł, co daje kwotę około 60.000 zł miesięcznie. Wprawdzie pozwani wykazali stratę w wysokości 439.805,77 zł, ale strata ta była wynikiem wysokich kosztów uzyskania przychodu (1.149.608,93 zł).

W ocenie Sądu, sam fakt wykazania straty nie może stanowić samoistnej podstawy do przyznania zwolnienia, zwłaszcza w sytuacji gdy strona uzyskuje wysokie przychody i wykazuje wysokie koszty uzyskania tych przychodów.

Z tego też względu, Sąd uznał, iż po stronie pozwanych nie zachodzą przesłanki do zwolnienia ich od kosztów sądowych w sprawie, o których mowa jest w art. 102 u.k.s.c.

Na powyższe postanowienie zażalenie wnieśli pozwani, domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i zwolnienia ich od kosztów sądowych w całości.

Skarżący podnieśli, iż z przedłożonych do wniosku dokumentów wprost wynika, iż nie są w stanie ponieść kosztów sądowych w sprawie. Obecnie posiadają wymagalne zobowiązania na kwotę przekraczającą 160 tys. zł. Ponadto posiadają także zobowiązania kredytowe w Banku Spółdzielczym w (...) Bank S.A. na łączną kwotę ponad 1,5 mln. Pozwani przede wszystkim podejmują decyzje o wypłacie w pierwszej kolejności należności z tytułu wynagrodzenia za pracę, kierując się wyłącznie koniecznością utrzymywania kadry pracowniczej, niezbędnej do prowadzenia firmy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010r. Nr 90, poz. 594 ze zm.) strona dokonująca czynności procesowej, od której należy pobrać opłatę sądową, co do zasady obowiązana jest ponieść te koszty, gdyż sprawy cywilne są prowadzone na koszt stron.

W sytuacjach wyjątkowych, a w stosunku do osób fizycznych, taką sytuację wyjątkową opisuje art. 102 ust. 1 cytowanej ustawy, może się ona ubiegać o zwolnienie od kosztów sądowych.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy. Nie bez znaczenia jest fakt, iż w razie przegrania sporu przez osobę zwolnioną od kosztów sądowych - następuje to na koszt Skarbu Państwa, a więc wszystkich podatników. Opłaty sądowe stanowią rodzaj danin publicznych. Zwolnienia od ponoszenia tego rodzaju danin stanowi odstępstwo od konstytucyjnego obowiązku ich powszechnego i równego ponoszenia, wynikającego z art. 84 Konstytucji RP. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli. Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia skarżącego z obowiązku ich ponoszenia (por. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 stycznia 2005 r., FZ 478/04, LEX nr 393645 oraz z dnia 31 lipca 2008 r., II FZ 297/08, LEX nr 493855).

Sąd Okręgowy ustalając aktualną sytuację finansową pozwanych oparł się na danych zawartych przez nich w oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania oraz na danych wynikających z przedłożonych przez nich dokumentów.

Ocena Sądu Okręgowego, iż pozwani są w stanie ponieść koszty sądowego związane z wytoczonym przez nich powództwem wzajemnym zasługuje na uwzględnienie i nie wymaga korekty ze strony Sądu odwoławczego.

Aktualny stan finansowy pozwanych, jako przedsiębiorców, odzwierciedla sposób prowadzenia przez nich działalności przez okres kilku lat i stanowi jego konsekwencje.

W tej sytuacji, pozwani powinni liczyć się z możliwością dochodzenia swoich wierzytelności na drodze sądowej i winni tak gospodarować posiadanymi przez siebie środkami finansowymi, aby móc przynajmniej w części przeznaczyć je, o ile zajdzie taka potrzeba, na koszty związane z prowadzeniem postępowania sądowego w charakterze powodów.

Przerzucanie ciężaru ponoszenia kosztów sądowych na Skarb Państwa w sytuacji gdy skarżący w dalszym ciągu prowadzą działalność gospodarczą - jest nieuzasadnione.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zmiany rozstrzygnięcia Sądu I instancji poprzez uwzględnienie wniosku pozwanych i dlatego też zażalenie ich oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.